

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

ГОД ВЫДАВАННЯ XXIV

№ 132 (7014)

ПЯТНІЦА

6

ЧЭРВЕНЯ

1941 г.

ЦЕНА 15 КАП.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР аб назначэнні тав. Яранцова В. Н. Народным Камісарам Земляробства БССР.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ: Г. Мажаіны — Агітатары на асуцшы бадат.

ЗНАТНЫЯ ТРАБАРЫ БЕЛАРУСІ. М. Паслядовіч — Саргей Мікошкі.

ПА-БОЛЬШЭВІЦКУ АЖЫЦЦЯЎЛЯЦЬ ПАСТАНОВУ АБ ДАДАТКОВАЙ АПЛАЦЕ ПРАЦЫ КАЛГАСНІКАЎ

Вялікі змяненні ў жыццё калгаснікаў з'явіліся пасля пастановы Савета Народных Камісароў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) «Аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў».

Уз'яцце дадатковай аплаты працы калгаснікаў з'явілася магучым стэмулам для далейшага павышэння прадукцыйнасці працы, росту і ўмацавання грамадскай гаспадаркі і павышэння жывялагадулі на Беларусі.

У рэалізацыю пастановы Савета Народных Камісароў Саюза ССР і ЦК ВКП(б) уключаны сталеўныя выткі працы зямельных раёнаў, канопляк, коўс-саўку і гароднінныя культуры, рэкамэндавалі калгасны саўдзельнікі арганізаваць з'яўленні ў вытворчых брыгадах і змацаваць за імі пэўныя пасульня плошчы тэхнічных і гароднінных культур.

Арганізацыя з'яўленняў на тэхнічных і гароднінных культурах, правільнае расстаноўка лютэй мае рашучае значэнне ў павышэнні прадукцыйнасці працы і ўздыме ўраджайнасці. Але не ўсюды рэальна партыйныя арганізацыі, зямельныя органы сур'ёзна падыходзілі да стварэння з'яўленняў.

Асаблівае значэнне набывае зараз пастаўка правільнага і чоткага ўліку ў кожным калгасе, брыгадзе, зялёне і ферме. Без правільнага ўліку немагчыма пачаць ажыццяўленне дадатковай аплаты працы. А ў гэтым часу мусіць забяспечыць многія кіравнікі раёнаў і калгасоў. Вось, напрыклад, у калгасе «КІМ», Ветэўскага раёна, зусім не арганізавана ўраўнаважана маладняка, на фермах жонкі пастаўлены ўлік. І як факт тут ёсць выназіць падзямля маладняка.

У калгасе «Чырвоны молат», гэтага ж раёна, існуе пэўная абсалютна ў дачыненні да жывяліва. Нават і да гэтага часу тут каровы не рабыты на гунах і не замапанаваны за асобнымі лярвамі. У калгасе ёсць 26 кароў, іх даглятаць сумеем дзве лярвы. Улік наогул малака абсалютна няма. Пры такой пастаўцы справы пажка выявіць перадавую лярву, якая магла б атрымаць латэвочны аплату.

Троха так паставіць справу, каб за іх уліку ўліку давалі неабходныя восты аб колькасці прадукцыі кожнага калгасніка не толькі на ўсіх работах на калгасе ў пэўны момант, але і на работах на розных культурах, замапанаваны за з'яўленні, аб колькасці прапараваных работных з'яўленняў. На жывялагадулі фарміраваны быць устаноўлены пэўны ўлік выкарыстання павялічанага ўліку і вырашчана маладняка.

Ад партыйных, савецкіх арганізацый, зямельных органаў патрабуецца па-більшэвіцку кіраваць ажыццяўленнем у кожным калгасе пастановы партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў.

Зараз, калі наўсмясена завяршаецца веснавая с'яўба, перад калгаснікамі ставіцца новыя задачы — забяспечыць узорны догляд за пасевамі, па-більшэвіцку патрахавацца да ўборкі, шырай разгарнуць мейдэварыяныя работы.

Паша краіна змаганна за атрыманне ў гэтым годзе 7 міль. 900 міліёнаў пудоў зярна, за далейшае павелічэнне палудоў і павышэнне прадукцыйнасці жывялагадулі.

Паспяхова вырашчана гэтых задач палкам саўдзельнічае пастаўка партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў.

Усе нашы партыйныя, савецкія арганізацыі, зямельныя органы павінны прыкладзіць усё сілы к таму, каб па-більшэвіцку ажыццявіць закон аб дадатковай аплаце працы і гэтым забяспечыць далейшае ўмацаванне грамадскай гаспадаркі калгасоў, далейшы рост жывялагадулі і культурнага жыцця калгаснікаў.

ХОД ПАПІСНІ НА ПАЗЫКУ ПА РЭСПУБЛІЦЫ

Прайшоў ўстае толькі тры дні пасля аўблківацы пастановы Савета Народных Камісароў Саюза ССР аб выпуску Дэпартаменту Пазык Тройкі Пазыкі (выпуск чацвертага года). Рабочы клас, калгасныя сялянства, савецкія інтэлігенцы нашай рэспублікі, як і ўсёй краіны сацыялізма, адказаў на гэту пастанову дружнай падпіскай на новую пазыку.

Падпіска па рэспубліцы па становішчу на 5 чэрвеня складала ўсяго 249.637 тыс. рублёў, у тым ліку на суму 27.201 тыс. рублёў. Найбуйным грашмак наступіла ў лік падпіскі калгаснікаў і сялянства асобна і 1.341 тыс. рублёў, што значна перавышае суму, паступіўшую ў мінулы год на гэты-ж перыяд.

Падпіска па асобных абласцях характэрнаму частцы наступнымі данымі: Мінская — 44.356 тыс. рублёў, Магілёўская — 31.416 тыс. рублёў, Гомельская — 25.382 тыс. рублёў, Беларуска — 43.733 тыс. рублёў.

Калгаснікі сельгасарцелі «Камсамол Гомельскага раёна», Гомельскага раёна, у колькасці 343 чалавек падпісаліся на 24.580 рублёў, што складае ў сярэднім 75 рублёў на кожнага падпісчыка.

Калгаснікі арцелі «Піонер», Дзямянска-скага сельгасарцелі, Добрунскага раёна, падпісаліся на 5.000 рублёў і пэўнае апады падпіску найбуйным грашмак.

Усе калгаснікі сельгасарцелі імені Калініна далі ў пазыку дзяржаве 2.805 рублёў і адрозж унеслі гэту суму.

У калгасе Антонаўскага сельгасарцелі падпісаліся ўжо ахопена 95 прадстаўніц сельгасарцелі, у тым ліку 32 тысячы рублёў. Анібскага раёна — 25 тысяч рублёў, Брагінскага — 20 тысяч рублёў.

Дэпутаты Клімавіцкага гарадскога савета праводзілі падпіску на новую пазыку срод хатніх гаспадарства. Атой з першых падпісалася 65-гадовая Рахіля Раіна. Не прыкляла насаваляці хатня гаспадары Пятрова, Вароўна, Мінкова і др. Кожная з іх падпісалася на 50 рублёў.

34 хатнія гаспадары падпісаліся на 925 рублёў. Многія з іх адрозж уносяць грошы.

Дружна праходзіць падпіска на новую пазыку срод калгаснікаў раёна. Рад калгасоў «Піонер», «Молат», «Борка» і інш. пэўнае суму заможны падпісчыкі. Калгаснікі раёна далі ў пазыку дзяржаве 131 тысяч рублёў.

Раёна сустрапі новую пазыку ў калгасе «Чырвоны колас». Большасць падпісчыкаў апады на пазыку срод 393 хатніх гаспадары складала 19.500 рублёў.

Старшым гэтага калгасе тав. Вахуцкі падпісаўся на 400 рублёў, а брыгадзіры тт. Астапенка і Арсеніев на 200 рублёў кожны.

Дзякуючы добра арганізаванай рабоце асобных прадпрыемстваў гор. Мінска на другіх дзень кампаніі закончылі падпіску срод рабочых і служачых. Так, напрыклад, на швейнай фабрыцы «КІМ» ахопена падпіскай 100 проц. рабочых і служачых на агульную суму 90.670 рублёў, што складае 80 проц. месячнага фонда зарплат; на Упраўленні сапей і пастанскай падпіскай ахопена 100 проц. рабочых і служачых на суму 37.585 рублёў, або 84 проц. месячнага фонда зарплат.

З прычыны слабай падпіскавай работы срод насельніцтва асталоў, у рэальным пазыкі такіх абласц, як Віцебская, дзе падпіска складала толькі 64,3 проц. ад прадэставанай сумы, а калгасны падпіска ў гэтым годзе толькі 39,1 проц., а таксама Віцебскага раёна, дзе падпіска калгаснікаў і сялянства асобна складала ўсяго толькі 32,0 проц. пачатковай сумы.

Упердзе па рэспубліцы ідзе Палеская абласць, дзе рэалізава 85,1 проц. загі растворанай сумы.

Калгаснікаў падпісваліся на месцынах хатот. Старшым калгасе тав. Хаменка і калгаснік тав. Філіпкі падпісаліся на тэчку рублёў кожны. Бухгалтар калгасе «Камсамол Шляхавоў» падпісаўся на 1.100 рублёў.

Усе калгаснікі сельгасарцелі імені Калініна далі ў пазыку дзяржаве 2.805 рублёў і адрозж унеслі гэту суму.

У калгасе Антонаўскага сельгасарцелі падпісаліся ўжо ахопена 95 прадстаўніц сельгасарцелі, у тым ліку 32 тысячы рублёў. Анібскага раёна — 25 тысяч рублёў, Брагінскага — 20 тысяч рублёў.

10.398 прапоўных раёна за першыя тры дні далі ў пазыку дзяржаве 866.115 рублёў — на 124.975 рублёў больш, чым за першыя тры дні ў мінулы годзе. Калгаснікі ўнеслі наліўнымі 28.990 рублёў.

Прапоўныя раёна з рашуча аддалі свае зберажэнні ў пазыку дзяржаве. На 5 чэрвеня падпіска па раёну складала 1.145 тысяч рублёў. Унесена наліўнымі 27.800 рублёў. Заключана падпіска срод рабочых і служачых. Яны далі ў пазыку дзяржаве 845 тысяч рублёў.

Шырока разгорнута падпіска срод хатніх гаспадары. 29 хатніх гаспадары Савой вуліцы падпісаліся на 1.850 рублёў. Дружна праходзіць рэалізацыя пазыкі срод хатніх гаспадары, працягваючы на вуліцах Барна Маркса, Савой і інш. Тут арганізатары падпіскі з'яўляюцца даўгата горсавата тав. Лычовіцкая. Агульная сума падпіскі на пазыку срод 393 хатніх гаспадары складала 19.500 рублёў.

У Соўнарконе Беларускай ССР БЫСТРЭЙ ЗАВЯРШЫЦЬ ПАДПІСКУ ПАПАРАЎ У КАЛГАСАХ

Совет Народных Камісароў Беларускай ССР днём прыняў пастанову, у якой аднавіў, што апрацоўка папараў палёў на пасевы азійных культур у калгасе праходзіць неападышчана. Многія калгасы Віцебскай, Мінскай і Магілёўскай абласцей да падпіскі папараў яшчэ не прыступілі, а ў раёнах Гомельскай і Палескай абласцей падпіска папараў праходзіць неападышчана маруна. Рад калгасоў наўсмясена асабіста ажыццяўляць правільна апрацоўку папараў, дапускаючы рабыты пажка ўзрваннем і барабанаваннем, неападышчана апрацоўку папараў арганічнымі і мінеральнымі ўгнаеннямі і мелью зямліна ўзрванні.

У мэтах забяспечэння правільнай апрацоўкі папараў палёў і догляду папараў, Совет Народных Камісароў БССР абавязваў Наркмак Беларускай ССР абласцей і раённых Саветаў дэпутатаў працоўных, абласцей і раённых зямельных адзелаў, дзяржаўнага МТС і працоўных калгасоў:

1. Забавіць скажэнне падпіскі раённых чыстаў папараў на ўсіх калгасе рэспублікі не пазней 15 чэрвеня 1941 года, скарыстаўшы для гэтага трактары і цягавую сілу калгасоў.

2. Падпіска папараў праходзіць на поўную глыбіню ворынага слою з неападышчана барабанаваннем іх. На ўзрванні папараў скарыстаў усе маючыяся ў МТС прадукцыі.

3. Соўнарком Беларускай ССР звярнуў увагу на неабходнасць максімальна скарыстаўці арганічных і мінеральных ўгнаенняў на азійных культурах і абавязваў савецкія арганізацыі, азіяльскія органы і працоўныя калгасоў забяспечыць ўгнаення іх пад азіяльскія культуры ў адпаведнасці з пастановай Соўнарконе БССР і ЦК ВКП(б) ад 6 студзеня 1941 года «Аб мерах рэалізацыі па пазыцы і пазыцы ў калгасе і соўнарконе БССР».

4. Арганізаваць неападышчана выбарку калгасамі мінеральных ўгнаенняў са складаў Сельгасхіма і скарыстаўці фосфарных і калійных ўгнаенняў пры падпісцы і пераворванні папараў.

5. Надаць вялікае значэнне вапнаванню чыстых глеб у справе павышэння ўраджайнасці азійных і садоўчых азіяльскіх сельгасарцелі культур, асабіста канопілішчана, арганізаваць астаўку і скарыстаўці ў папараўных палках саваяў ротаў усіх відаў выпавных ўгнаенняў, а зямельных у выпадзе прыродных залежкаў мяккіх вапнаў, так і атрымаваемых у выпадзе адкаў прамысловасці.

Соўнарком БССР устанавіў як абавязковыя наступныя меры рэалізацыі па догляду за чыстымі папарамі:

а) утрымліваць папараў у чыстым ад пустаўля стане, для чаго правесці на працягу ўсяго перыяду догляду за папарамі не менш 3—4 культурнай;

б) за 15—20 дзён да пасеву азійных культур правесці пераворванне папараў з адпачасова барабанаваннем;

в) за адзін дзень да пасеву азійных культур перададасяўную культуравыя папараў палёў на глыбіню залежкаў палёў.

Совет Народных Камісароў БССР звярнуў увагу на тое, што правільная астаўка апрацоўкі чыстых папараў і заўважылі іх ўгнаеннямі з'яўляюцца адным з важнейшых мерапрыемстваў у атрыманні высокай і ўстойлівай ураджайнасці азійных і садоўчых сельгасарцелі культур, і патрабаваў ад усіх кіравных савецкіх зямельных органаў, спецыялістаў сельскай гаспадаркі і працоўных калгасоў забяспечыць выкарыстанне калгасамі ўсіх апрацоўчых мерапрыемстваў пры падпісцы і догляду за папарамі.

ЧАРГОВЫ ПРЫЗЫЎ У ШКОЛЫ ФАБРЫЧНА-ЗАВОДСКАГА АБУЧЭННЯ

(Гутарка з начальнікам Галоўнага ўпраўлення працоўных рэзерваў пры СНК СССР тав. П. Г. МАСКАТАВІМ)

5 чэрвеня пачаўся чарговы прызыў г. раёнаў і сельскай моладзі ў школы ФЗА паспэцыяльнага тыпу, абучэння. На гэту перыяд выпуску навучачых, толькі што наліўных слені школ, праходзіць новае пачаўненне — 350 тысяч юных грамадзян сацыялістычнай рэалізацыі. Упершыню ў справу старшын дзяржаўнаў працоўных рэзерваў прымуць улік Латвійскага, Літоўскага, Эстонскага і Магілёўскага савецкіх рэспублік, Драблянскага, Львоўскага, Ровенскага, Тарнопальскага і Чэрніўскага абласц, у лік зусім яшчэ наліўна моладзь не ападышчана сабе работы.

Чэрвеньскі прызыў будзе праходзіць у некалькіх іншых умовах. Прызыўная камісія і грамадскія арганізацыі маюць зараз наглядныя прыклады для папулярызацыі першых сістэм вытворчага абучэння. Першы выпуск навучачых школ ФЗА даў сацыялістычнай прамысловасці наўсмясена павышэнне работнага класа.

Многія выхаваныя школы фабрычна-заводскага абучэння сталі майстрамі сваёй справы ў пэўным сэнсе гэтага слова. Раскажыць прывядаем малады аб востне вытворчага абучэння, пазнаёмім не з дазятненымі школа — задача не толькі

прывядаем малады, але і самай шырокай грамадскай.

Разам з тым неабходна зрабіць некалькіх вывадаў з вынікаў мінулага прызыўнаў. У асобных раёнах і абласцях неападышчана патрабавалася аднавіць да абору моладзі ў школы ФЗА, пачаўшы масавы рэалізацыю работу, забавіць, што прызыў (мабілізацыя) лічбена астаўка асноўным прышчынам набору навучачых. Выкарыстанне раённых Саветаў дэпутатаў працоўных неабходна перасяраць прызыўны камісіі ад паўтарэння намыслаў. Упраўленні працоўных рэзерваў г. раёнаў, абласцей, краў і рэспублік, кіроўнікі школ ФЗА павінны штурхана дамажыць раённым прызыўным камісіям.

3 і 4 ліпеня школы ФЗА прыступяць да заняткаў з новым наборам навучачых.

Кіроўнікі школ фабрычна-заводскага абучэння абавязаны пеража наклапаціцца аб тым, каб з першага-ж дня заняткаў арганізавалі нармальнае вытворчае абучэнне навучачых чэрвеньскага набору. (ТАСС).

Па Мінску і рэспубліцы

ДА ГАСТРОЛЯ МХАТ У МІНСКУ

Прапоўныя сталіцы БССР прадляюць велізарную цікакасць да гаспадарчых у Мінску гастроляў МХАТ імені Горькага. Ад казактэўнаў прадпрыемстваў, устаноў, з часцей гарызона паступілі ўжо заўважы больш чым на 20.000 білетоў. Заўважы апрацоўжаны наступілі.

АЗЕЛЯНЕННЕ КАЛГАСНА ПАСЕЛКА

Шырока раскінуўся новы калгасны цэнтр сельгасарцелі «Чырвоны партызан», Мінскага раёна. Працягваюць забудаваны прыгожымі дамамі. У першым паселка ўважана калгасны клуб.

НА ВЫЙГРЫШЫ АД ПАЗЫК КУПІЛА КАРОВУ

Адным з перадавых па падпісцы на пазыку Тройкі пазыкі (выпуск чацвертага года) з'яўляецца на абласці Выхаванскі раён. 5.878 рабочых і служачых далі ў пазыку дзяржаве 1.754 тыс. рублёў. Дружна падпісваліся хатнія гаспадары горада. Хатняя гаспадары тав. Аўдзеева падпісалася на 100 рублёў. Сябета з'яўляецца некалькі разоў выйграла на пазыках і купіла сабе карову. На 100—150 рублёў падпісалася на пазыку хатняя гаспадары тт. Палюшова, Бараноўска, Палюшова і др. Многія з іх тут-жа пагаджаюць падпіску. (БЕЛТА).

УЗНАГОРДЖАННЕ РАБОТНІКА МАСТАЦТВА

За астаўную культурна-навуковую работу па мастацкаму абадутоўванню будынкаў, кампазіраў і падлічальнікаў і дамоў у раёні чырвонаармейскай мастацкай самадзейнасці ў 1940 годзе Ваенны Совет Заходняй Асобай Ваеннай Акружы абавязваў пазыку больш 150 работнікам мастацтва Масквы і ўзнагародзілі іх

граматамі Ваеннага савета ЗахаВА. Срод ўзнагароджаных — народныя артысты Саюза ССР Кірыч-Чухава, Л. П. Александровіч, народныя артысты БССР Г. П. Глебаў, В. І. Валадарскі, І. Ф. Ждановіч, П. С. Малахав, А. К. Ізюльскі, заслужаныя артысты БССР М. І. Дзмітравіч, А. С. Астахаў, А. Е. Тронева, І. І. Любан, А. Л. Вясомы і др. (БЕЛТА).

Пры цэнтральнай сталіцы юных натуралістаў БССР (Мінск) сістэматычна прадуе гурток пачаўцоваў, які адуляецца ўдзяльным Усёагульным сельгасарцелі. На адуляецца членам гуртка пад кіраваннем інструктара Е. Янушэўскага (у перады) са злучэннем жывялі ачот у маладзёвым вулі.

Фото С. Валюшова. (БЕЛТА).

МЕДАЛІ У ПАМЯЦЬ ПОДВІГАЎ РУСКАГА ФЛОТА

У наведвальнікуў Мінскага Дзяржаўнага гістарычнага музея вялікую цікакасць выклікаюць медалі ў памяць подвігаў рускага ваенна-марскога флота. У экспазіцыі ёсць медаль, вышучаны Перем І у часе заваўвання рускага флота.

ЭКСПУРСАНТЫ БССР — НА ВІСТАУЦЫ

На Усёагульным сельгасарцелі выставі ў Маскве з БССР пачыналі ўжо 660 экспурсантаў. Срод іх — старшын калгасе імені Сталіна, Мінскай абласці, тав. Федарыч; старшын калгасе імені

НА МЕДАЛІ У ПАМЯЦЬ МАРСКОГА БІТВА НА АЛАНДСКІХ АСТРАВАХ

На медалі ў памяць марскога бітвы на Аландскіх астравах вырабраван малады маркога бот і падпіс: «Прыдзялілі і вернасць прыводзіць сільна». Час выпуску медалі — 1714 год. (БЕЛТА).

НА БАЛОТНЫХ МАСІВАХ

Горакі сельгасарцелі Інстытут абавязваў правесці ў гэты рэспубліцы геадзічныя з'яўкі баюльных масіваў на плошчы 400 тысяч гектараў. У работах прыме ўдзел

АРГАНІЗАВАНА ЗБОРКА ГАДЗІННІКАЎ ХОДЗІКАЎ

У БССР арганізавана зборка гадзіннікаў-ходзікаў, якія раней уключаліся студыі з іншых абласцей Саюза. Сталініскі райкоммабілат Мінскай абласці выпусцілі першую тысячку гадзіннікаў-ходзікаў. Дагата для іх да другі дзяржаўны гадзіннікавы завод у Маскве.

УКАЗ

ПРЕЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР АБ НАЗНАЧЭННІ Тав. Яранцова В. Н. Народным Камісарам Земляробства БССР

Назначыць тав. Яранцова Васілія Нікалаевіча Народным Камісарам Земляробства БССР. Старшым Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ. Скаратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Л. ПАПКОУ.

5 чэрвеня 1941 г. г. Мінск.

АД'ЕЗД п. ТІСО З МАСКВЫ

4 чэрвеня выехаў з Масквы Назвычый Пасаванні і Паўнамоцны Міністр Саваякі Г. Ф. Тісо. На Беларудскім вакзале Г. Ф. Тісо пра

ДРУЖНАЙ ПАПІСКАЙ НА ПАЗЫКУ ПРАЦОУНЫЯ БССР ДЭМАНСТРЫРУЮЦЬ СВАЮ ЛЮБОЎ ДА РАДЗІМЫ, СВАЮ АДДАНАСЦЬ ПАРТЫІ ЛЕНІНА—СТАЛІНА

У ШВЕЙНІКАЎ ФАБРЫКІ „КАСТРЫЧНІК“

Арганізатары падпіскі на швейнай фабрыцы «Кастрычнік» (Мінск) — камуністы, комсамольцы, профсаюзныя работнікі — хваляюцца па паках, брагах і гутарках з рабочымі, якія не прысутнічалі на мінутах. Той, хто прыводзіў падпіску год-два назад, можа заўважыць, як узрасла са гэты час пазыкіна свядомасць і актыўнасць рабочых.

Як правіла, усе рабочыя падпісваюцца на сярэдні месячны заробтак. Аднак, яшчэ мала і такіх актывістаў, якія падпісваюцца больш чым на месячную зарплату. Так, рабочы камуніст А. Пруджанюк, зарабляючы ў месці 470 рублёў, падпісаўся на 500 рублёў, М. Трашчавіч падпісаўся на 650 рублёў.

Большэвiцкія ўзоры рэалізацыі пазыкі паказалі пажарна-вартавая ахова і брыгада камуніста Ю. Тарана.

Да 3 гадзін дня 4 чэрвеня падпісалася 87 проц. усіх рабочых і служачых фабрыкі. Сума падпіскі дасягнула 350 тысяч рублёў.

У партыйным камітэце і прафком паступае многа тэлеграм ад рабочых і служачых, якія знаходзяцца ў камандзіроўках і дамах адпачынку, з просьбай падпісацца іх на пазыку ў рэзервы сярэдняга месячнага заробтку.

Дружна і арганізавана праходзіць падпіска на фабрыцы.

А. ПАТРОВІЧ.

Вялікі поспех пазыкі

БАРАНАВІЧЫ. З вялікім поспехам праходзіць у абласці падпіска на пазыку Трэцяй п'ятніцы (выпуск чацвертага года). За першыя тры дні падпісаліся 139.404 чалавекі на суму 25.367 тысяч рублёў. У мінулым годзе на гэты-жа час было ахоплена падпіскай 107.927 чалавек на суму 18 мільянаў рублёў.

Працоўныя абласці ахвотна аддаюць свае зберажэнні ў пазыку дзяржаве. Так, напрыклад, селянін вёскі Саўчанкі, Нова-грудскага раёна, Юстын Букавін са сваёй жонкай і дачкай падпісаліся на 250 рублёў і тут-жа ўнеслі грошы. Камуніст сельгасарцель імяні Леніна, Клежскага раёна, Адам Бочанскі падпісаўся на 140 рублёў і палавіну сваёй падпіскі адразу пагадзіў.

Выключна арганізавана прайшла падпіска ў паравозным дэпо Баранавічы. Машыністы-краваносаўцы тт. Сібіньскі, Сібіньскі, далі ў пазыку дзяржаве на 1800 рублёў, слесар тав. Глебаў падпісаўся на 1300 рублёў.

Многія сельскія ўпаўнаважаныя праводзяць сярод калгаснікаў і працоўных сялян аднаасобніцкай вялікую пазыкіна-завязую работу. Упаўнаважаны па рэспубліцы Шастакі, Казлоўшчынскага раёна, тав. Тарасюк расказаў аднаасобніцкам, што даюць пазыкі савецкаму народу, на масовых прыкладах і фактах праілюстравалі ён рост народнай гаспадаркі і культуры. Усе жыхары яго ўчастка, як адзін чалавек, падпісаліся на пазыку на суму 4 тысячы рублёў. Унеслі першы ўнёсак — тры тысячы рублёў.

На далейшы росквіт соцыялістычнай радзімы

БАБРУЙСК. (Спец. нар. «Звязда»). На заводзе фабрыках у арцельях, калгасе, школах, на домаўгарадзінных і вялікіх партыяцкіх установах праходзіць падпіска на пазыку Трэцяй п'ятніцы (выпуск чацвертага года).

Перад пачаткам падпіскі ў рамесным вучылішчы № 5 аб'явіў мiтiнг. Вучні ў сваіх удохваленых прамовах дзякавалі вялікаму Сталіну за шчасце імянаваць яго сваім горадзім тым, што ўпершыню ў сваіх жыццях падпісваюцца на пазыку соцыялістычнай радзімы.

Будучыя токары Г. Шолкаў, С. Маркаў першыя падпісаліся на 100 рублёў кожны. Усе прысутныя на мiтiнгу — 340 чалавек — адні за адным змянілі памп'янымі лістамі. Агульная сума падпіскі складала 11.735 рублёў.

— Санітарка гарадской савецкай большыня Анна Нікіціна Салаўёва даведлася аб новай пазыцы, будучы ў чарговым адпачынку ў вёсцы. Пешшу прыйшла яна на месца работы і заявіла:

— Мне 65 год. Многа гора перажыла я ў цяжкія часы царызма. Савецкая ўлада забяспечыла мне спысёйнае, радаснае жыццё. Дзякуючы савецкай ўладзе дзеці мае вышлі ў людзі. Пацішыце, калі ласка, мяне на новую пазыку ў рэзервы месячнага заробтку.

Дружна падпісваюцца на пазыку і калгаснікі. Члены сельгасарцель імяні Куйбышава (старшыня тав. Петрусеўскі) падпісаліся на агульную суму 17.265 рублёў і паўтары тысячы рублёў унеслі асабістымі. Перадзвіжы ў раёне па рэалізацыі новай пазыкі з'яўляюцца Міхалеўскі сельгасарцель (старшыня тав. Чыслаў) і Асофскі (старшыня тав. Кулакіна).

За першыя два дні рэалізацыі па гораду ахоплены падпіскай 19.102 чалавекі. Агульная сума падпіскі складае 5 млн. 756 тыс. рублёў. Па раёну за гэты-жа час падпісаліся 7.313 чалавек на суму 739 тысяч рублёў.

Агульная сума падпіскі амаль у два разы большая, чым за той-жа час у мінулым годзе.

Тарфянікі падпісваюцца на пазыку

МАГІЛЕЎ. (Спец. нар. «Звязда»). З вялікім задавальненнем сустраюць рабочыя калектыву торфавадо «Хвойны Мосток» пастанову Саўзнамома СССР аб выпуску новай пазыкі. На адыбушыся агульназаводскіх мiтiнгу рабочыя, служачыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі горада віталі гэтае мерапрыемства савецкага ўрада, накіраванае на далейшае ўмацаванне абароннай магутнасці Савецкага Саюза.

— Я добра разумею, — сказаў у сваім выступленні начальнік перадавой змены тав. Курьельчык, — на што ідуць у нас пазыкі. Яны ідуць на развіццё соцыялістычнай прамысловасці, на механізацыю сельскай гаспадаркі, на ўмацаванне абароназдольнасці нашай радзімы. Вось чаму я з вялікай радасцю падпісаўся на пазыку на свой месячны заробтак.

За першы дзень быў ахоплен падпіскай на пазыку 231 чалавек на суму больш 20 тысяч рублёў.

Падпіска прадаўжаецца.

Добра прайшла падпіска на пазыку ў вёсках Ларыювічы і Якімовічы. Упаўнаважаныя-сяляне Якаў Раманюк і Сіптан Прытунца ахапілі падпіскай усіх сваіх аднаасобніцкаў. Вялікімі грашмамі ўнесена палавіна ўсёй падпіскай сумы.

— За адзін дзень у падпіску на пазыку прыняў ўдзел большасць насельніцтва, — расказавае старшыня сельгасарцель Вялікай Тукайла. — Мы паставілі перад сабой задачу — у блыжэйшыя 2—3 дні ахапіць падпіскай усіх грамадзян сельгасарцеля.

Я. КАЧАН.

Падпіска на пазыку Трэцяй п'ятніцы (выпуск чацвертага года) сярод рабочых савецка-абарончага доха станавабудзінскага завода імяні Кірова (г. Мінск). Злева направа: Д. Гавеншуд, Н. Шобер, М. Грыневіч і В. Васіні. (Фота А. Палькова, БЕЛТА).

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ

АГІТАТАРЫ НА АСУШЫЦЫ БАЛОТ

Васілевіцкі раён, як вядома, пераўладкаваў ужо п'яць мейдзятарыўных работ. Камуністы раёна з павышаным энтузіязмам выступілі на балотах.

86-гадовы калгаснік сельгасарцель «Парыжская комуна» Парашнін Архавіч Жура заявіў на сходзе, на якім калгаснікі вызначылі пастанову СНК СССР і ЦК ВП(б) аб асушыцы балот у БССР: «Лавіце балоты ўдзельнічаючы на іх імямі. Ні адну чалавечую ахвоту засасала ні адну тонкую багню. Восі і рэчка, якія праймае наша калгаса, заветная Бакупаўка таму, што каля яе бораюць у балотце засасала чалавек нашай вёскі на прасіўшы Бакупоўку. Навоці ніколі не можа нават перайсці праз гэту балоту. А вось дзякуючы клопатам таварыша Сталіна аб калгасніцкім сяляцтве наша арцель асушыла балоты і ўжо ў 1940 годзе атрымаў на балотных землях ураджай зерна на 25 п'ятнераў».

Каб паспяхова выкарыстаць гэтую задачу на асушыцы балот, райком партыі правёў рад арганізацыйна-масавых мерапрыемстваў. У райкоме партыі праводзіцца 35 гутарак, на якіх прысутнічалі пераважна агітатары балот і многія калгаснікі тых арцель, якія яшчэ не мелі нават уяўлення аб мейдзятарыўным інструцыі і ніколі не займаліся асушыццямі. Райком ЦК(б) працягваў пазыку ў такіх калгасных брыгадах для аказання ім практычнай дапамогі.

Перад пачаткам сезона было падобрана і зацверджана 275 агітатараў, 135 чалавек з іх было вызначена з імя калгаснікаў, працуючых на асушыцы балот. Гэта меў вялікае значэнне таму, што такіх агітатараў маглі не толькі расказаць, але і паказаць. Агітатар калгаса «12 Кастрычнік» Чкалаўскага сельгасарцеля, А. П. Парыж умяла арганізаваў работу сельгасарцеля. Асушыць балоты зьявіўся пачаць у сакавіку. Агітатар-звоняныя сістэматычна праводзіў гутаркі і чыталі газет, пазыкаў узоры стаханавскай працы, выконваючы норму на 250—300 проц. Добра прапавал агітатар-брыгадзір калгаса «Комітэты» Васіль Анісіміч Казлаў.

Узоры большыя агітатары паказалі агітатар калгаса «Залатая Дуброва» Істаўціна тав. Кузнецка. Амаль штоўдзёна пасяў ураджай іна іна на балотах. Там яна дапамагла брыгадзіру арганізаваць работу, у час абезьдана перапынку чытала газет, праводзіла гутаркі. Кіраўнік работчага дзеля агітатар дапамагла падвесці вынікі выканання плана кожным звоні і кожным калгаснікам. Пераважна звоні і лепшыя стаханавцы яна заносіла на дошку соцыялістычнага сабораўніцтва. Зірала матэрыялы для насеннягазеты, якая выходзіла сістэматычна. У гэтым адзначаліся стахановцы і адуныя бацькі работчы за дзень. Агітатар тав. Кузнецка карыстаўся вялікім аўтарытэтам сярод калгаснікаў.

Агітатар калгаса «Комітэты» комсамольцаў Г. Газ добра вядзе агітатарыўную работу і разам з тым паказвае ўзоры высокай прадукцыйнасці працы. 19 мая тав. Газ вышліў 143 кубаметры і зарыў 24 працэнта. На 275—300 працэнтаў вышліў доўжную норму агітатар калгаса «Чырвоныя Лукі» А. Шпірман.

Вялікую ролю ў справе паспяховага выкарыстання мейдзятарыўных работ агітатары пасяўняныя газетны калгасе і мейдзятарыўных участкаў. Усёго вышліўся 45 насенных газет «Звязда», «Агітатар», «Удзел у выпуску насенных газет прываліўся партыі ўчасткаў і сельскія пастаўкі». Партыя Васілевіцкага ўчастка тав. Асташенка Т., Караваішніка ўчастка тав. Фрайман, пастаўкі Бабішка сельгасарцеля тт. Піхавенна, Мазур, Чкалаўскага сельгасарцеля тт. Батраў, Карпаў, Васілевіч; Залатунскага тт. Міневіч, Вілічэц і др. сістэматычна ішлі і арганізоўвалі матэрыялы для насеннягазеты.

У калгасе імяні Сталіна за першы мейдзятарыўных работ вышліўся 15 нумароў насеннягазеты, у калгасе «12 Кастрычнік» — 18 нумароў, «Залатая Дуброва» — 17, а ўсёго на раёну вышліўся 325 нумароў насеннягазеты. Многія насенныя газетны ўдзел мабілізоўвалі калгасныя масы на асушыцы балот. Насеннягазета калгаса «Залатая Дуброва», змяшчаючы цікавыя матэрыялы аб хазе мейдзятарыўных работ, дапамагла брыгадзірам арганізоўваць адушы.

Асабліва вялікую ролю ў пашырэнні стаханавскай метады працы на балотах агітатары доўгі сабораўніцтва і пераходныя сістэмы. У раёне вышліўся 80 ханіўнаў, сістэматычна перавыконваючых дзённыя нормы. Некаторыя з іх давалі тысячы і больш працэнтаў зьяўляюцца.

Пераходныя сістэмы штоўдзёна перадаваліся на рашэнне партыі ў частцы калгасеў або спецыяльнай лісьці перадавоку змяніў 9 мая зьявіў І. А. Сівака (калгас імяні Сталіна) вышлі на работу з пераходным сістэма. На суцэству працавала звоні Івана Кірэя. Звоняныя сабраў калгаснікаў, і зьявіўся на працу на 6-м там і стала адрабляць спяг. Кірэя зьявіўся тав. Кеткі вышліўся план на 403 проц. і даўка абнавіла звоні Сівака. Пераходны сістэма быў заўважана.

У час мейдзятарыўных работ добра працавалі гурты мастацкай самадзейнасці. У іх удзельнічала 230 чалавек — у асобных вучні старэйшых класаў і пастаўкі.

Добра паўстаўлена масава-палітычная агітатары садзейнічала неаховаюма выкарыстанню пазыкі асушы балот.

Г. О. МАЖАЙСКІ,
загалоўнік аддзела прапаганды і агітатары Васілевіцкага РК КП(б)Б.

Партарганізацыя і абаронная работа

Парыжская партыйная арганізацыя магілёўскай трыкатавай арцель імяні Крунскай многа ўвагі ўдзяляе абаронна-масавай работе на прадрыве.

Для правядзення масавай абароннай работы ў нас выдзелены два дні ў месяц. Заняткі гурткоў, масавай абароннай мерапрыемства, як правіла, праводзіцца арганізацыя.

Восі, напрыклад, як прайшоў абаронны дзень 9-га мая.

На работу ўсе рабочыя з'явіліся з асабістымі прапавіжамі. Інструктар фізкультуры тав. Вярхоўка, як і ў папярэднія дні, прайшоў да пачатку работы 10-мінутную фізічную зарадку. У часе работы быў дан сігнал паветранай трыюты. Быстра і ўмеда ўсе рабочыя ў колькасці 96 чалавек вышліў працаваць. Трынацімінутная трэніроўка не адбылася на пладушчынах працы. Рабочыя ў прапавіжках кіравалі машынамі і станкамі таварыстваў іна і заўсёды.

У абедзены перапынак гурток гвалтамітэмаў трэніроўкаў ў прыёмах кіравання граватамі, займалася група самаабароны і ішпы гурткі.

Вечарам усе члены арцель праслухалі лекцыю аб міжнародным становішчы. У ленынскім пакоі, дзе адбылася лекцыя, была праведзена светамаскіроўка.

Пал кіраўніцтвам партыяцкай партарганізацыі совет Асоавіяхіма сумей складаліш мошны абаронны актыў. Старшыня совета тав. Сарокін унагародназнач значком «Отличник Осоавіяхіма». Зарыз ён

прадуе намеснікам старэйшым гарадскога совета Асоавіяхіма. Комсамолька тав. Аўтухава мае чатыры абаронныя значкі, прымае актыўны ўдзел у рабоце арганізацыі. Тры абаронныя значкі мае актывістка тав. Пашкевіч. Яна з'яўляецца стаханавцаў на вытворчасці, выконвае норму на 183 працэнтах.

Надаўна кампанія жалчын нашай арцель ўдзельнічала ў спартыўных сабораўніцтвах спартыўнага таварыства «Спартак». Каманда заняла першае месца па абласці і атрымала граўдлу абласнога совета таварыства.

З кожным днём растуць рады членаў Асоавіяхіма. У 1940 годзе ў арганізацыі былі 182 члены, зараз пры той-жа колькасці рабочых арцель членамі Асоавіяхіма з'яўляюцца 232 чалавекі. У мінулым годзе 186 чалавек аталі норму на значок ПІХА, у 1941 годзе колькасць значкоўцаў павялічылася на 40 чалавек. 156 чалавек аталі норму на значок ГСА.

Партыйная арганізацыя часта абмяркоўвае на сходах пытанні абароннай работы. Зарыз, напрыклад, мы займаемся пытаннем умацавання групы самаабароны. Апошнія заняткі гэтай групы былі дзёна падрываванні, некаторыя члены яе правалі і медыцынавацтва. Партыйная арганізацыя прымае неабходныя меры для змяшчэння недахопаў.

Ф. В. МАРГАУЦОВА,
сакратар партарганізацыі магілёўскай трыкатавай арцель імяні Крунскай.

Масе, вывучаючы прыёмную апаратуру, займаюцца канструктарскай дзейнасцю.

Кароткахвалевую рытуху Асоавіяхіма. Кароткахвалевыя—гэта авангард радыёлюбительства. Яны маюць ўласныя перадачыкі або працуюць у якасці аператарыў на калектывных радыёстанцыях.

Кожнай радыёлюбительскай радыёстанцыі прысвоены свой пазыны пазыўні ў эфіры.

Працуюць кароткахвалевыя тэлеграфам і тэлефонам, маюць свае радыёмоны, якія намяняцца радыёлюбительскімі кодам і жаргонам. У папярэжжэнне сваіх эфірных сустрэч яны абмяняюцца паміж сабой спецыяльнымі карткамі. Гэта—прыгожа выданыя папшцікі, на якіх вялікімі літарамі напасен пазыўны радыёстанцыі і кароткахвалевыя. На такой картцы ўказаны тэхнічныя даныя радыёстанцыі. Яе ўладальнік, пасля звычайнага трынацімінутнага абмену любезнасцямі ў эфіры, уносіць у картку даныя аб чутнасці, разбярэжжэнні і гонігалу той станцыі, з якой ён гутарыў. Гэта картка падпісваецца і праа апаведнае аб'яднане кароткахвалевых данай краіны пасылаецца адразу. У кароткахвалевую звычайна сцігні такіх карткаў. Асабліва паліцца карткі, пацяраўваючыя даўнія сувязі.

Робота кароткахвалевыя—захалдаючая работа. Але перш чым стаць кароткахвалевым, неабходна праіць на парале радыёлюбительскую падрыхтоўку. Таму якая, каб усе арганізацыі Асоавіяхіма і мясцовыя радыёкамітэты прапавалі ў цэлым ўзаемадзейні.

Цэнтральны совет Асоавіяхіма наменю ў гэтым годзе рад важных мерапрыемстваў на ажыццэўленні і развіццё кароткахвалевай работы.

Будуць праводзіцца абаронныя ігры, сабораўніцтва. Ужо праведзены дзве вядзюныя эстафеты, у пачатку сакавіка дз

ЗА НЯСПЫННЫ РУХ БУКІРНАГА ФЛОТА

На рачным транспарце пачала шырока прымяняцца практыка наспынага руху буксірнага флота на металу разнакага дыяметра тав. Хашывава.

Звычайна, прывалваючы на працяжжэння пункты за атрыманнем паліва, прадуктаў, розных матэрыялаў і зарплата, пароходы прастанвалі дзясці гадзін.

У быгучую навітанню наспыны рух пачаў практыкавацца ў Днепра-Дзвінскім рачным парадстве, у прыватнасці на Мазырскім участку (рака Прыпяць).

Першым на ўчастку зрабіў такі скрапны раёс Дамаштава—Нырча (416 кілометраў) пароход «Большыя» (капітан тав. Бутніч, механік тав. Васюк). Следуючы звычайным парадкам, ён патраўчыў у Іхове і Мазыры не менш 7—10 гадзін пад так званай буксіроўкай.

Калі «Большыя» палыходзіў да Мазыра, наасурач яму былі высланы катер з прадуктамі і спецыяльнага судна-бухтырка з 20 тонамі угалю. Усе гэта было пераана пароходу паходу за ракорныя кароткі час—1 гадзіну 05 хвінт.

Такім чынам, «Большыя» атрымалі устаноўдзенае часу, выкарыстаны на 20,4 проц. раёсвай план паравоза. Пры гэтым вымарылі на нагрэўцы і тэхнічным скорасці парохода таксама вылі значна перавышаны.

На прыкладу парохода «Большыя» раёсы быў астанавак зрабілі пароходы «Кроншэльд» (капітан тав. Васцяўкоў) і «Парыжская Комуна» (капітан тав. Кебел). Гэтыя судны таксама перавыкавалі свае заланы і перавысілі свае тэхнічныя скорасці.

Прыведзеныя прыклады гавораць аб тым, што ханшыўскі метад абслугоўвання караванаў дае вялікі эфект.

Але, на жаль, толькі намягчы судны Прыпяцкага ўчастка перайшлі на наспыны раёс. У сакратара партарганізацыі прыстаі Мазыр тав. Калюскага і старшыні машкома тав. Фрыдмана, напрыклад, складала паліравальнае ўдзельне, што, хоў, ханшыўскім металам павінны займалі толькі дыянечыры. Вада, гэтым гэта аб'ясніць тое, што ні адзін з іх не быў на суднах, не папулярызаў сараз паўстава гэтае навішны метад.

Што-ж датычыць астатніх шматлікіх участкаў парадства, то там наогул нічога не прабуе ўсёр'я запыцца абслугоўваннем караванаў на-халу. За ўсёс час навітанні адзін толькі пароход «Брыгадзір» быў прапушчэн без астанаўкі з Гомеля да Дамаштава. Адзольны і службы Упраўлення парадства не заняліся ўнадрэннем ханшыўскага метада.

16 красавіка г. г. начальнік парадства тав. Героні выліў загад, у якім намячалася многа добрых мерапрыемстваў. Выкананне іх, безумоўна, паскорыла-б працэс перахода флота на наспыны рух. У гэтым загалле, між ішпы, прадуцэджана абсталяванне гутыркаў, забеспячэнне суднаў рамонтнымі інструментамі, матэрыяламі, выдзелены рэзэрвы касыраў для выплаты грошай.

Але за выкананнем загада нічога не прастаныў, і ў рэзультате шавоз прадуктаў на прыстанках, апрача Мазыра, не арганізаван, касыры не вылучаны.

Днепра-Дзвінскі парадства пачаў навіганню непалыхотна. Першы-ж яні апаменаваліся шматлікімі наспынкамі і прастамі, значнымі затрымакмі флота ў рамонце. Прайшлі два навіганцыйныя месяцы, але паліпшэння работы не відзе.

В. ШЫЛОУСКІ.

Чырвоныя бярэжкі тэхніку аграмеліярацыі

Чырвоныя бярэжкі сельгасарцельска-тэхніку аграмеліярацыі рытуху кадры аграмеліяраў, культургартыкаў і механікаў сярэдняй кваліфікацыі. Тэхніку мае 8 добра абсталяваных адуляторыў, вялікі фізкультуры зал, клуб са спецыяльнай кіноўстапоўкай, 6 кабінетаў, багата абсталяваных навіганцыі дамакоўнікамі, вучэбна-гаспадарку з фермамі, калекцыямі і батанічным ітэміні і т. д.

Наркамам БССР апусціў 100 тысяч рублёў для пераабсталявання кабінетаў, студэнцкай ітэратуры і паліпшэння літаратуры бібліятэкі.

В. ГАЕУСКІ.

Снайперы эфіра

Калі мы жылі на сваёй дрэфіючай вярзе, радзючка журнада «Радыофронт» правалі пикавае сабораўніцтва на сувязі з Паўночным полюсам. Было аб'ядна некалькі прызоў для кароткахвалевых, якія першымі ўстапоўчы сувязь з «УНО» (пазыўны нашай полюснай радыёстанцыі). Для данагоў і арганізацыі сабораўніцтва была вызначана перасоўка Нікалая Стромілава—вядомага кароткахвалевы-арганізацыя, азімаўшлага на востраве Рудольфа пасля таго, як ён вярнуўся з эспедыцыі на полюс. Першыя спартыўны талы ленынградзец Васіль Салтыкоў.

Ажыццяўляючы даўняе сувязі не такта лёгка. У шорах эфіра треба арэаінаваць тысячы гукі, треба ўмець знайсці патрабана карэспандэнца, удаць вытраскі, адуваць сьце ў эфіры, як рыба ў вадзе.

Надаўна мы з неабыдлай увагай сцігалі за выдатным перадачым тав. Чаравічэва. Радыёграмі, атрымліваючыя з барта яго «палюснай майстэрні» на вывалі больш пільна ў Арктыцы, усе чыталі з хваляваннем.

Мы былі заўсёды спайноўны за сувязь з самаістам «СССР №169», бо радыстам у гэтай эспедыцыі быў снайпер эфіра Александр Макараў — адзін з лепшых радыстаў краіны, які прымае да 320 знакаў у мінуту.

У нашай авіяцыі вялікай навагай карыстаюцца радыёспайперы арганізацыя Нікалай Афанасьевіч Байкузаў.

Э. КРЭНКЕЛЬ Герой Савецкага Саюза

Нікалай Афанасьевіч—радыёлюбитель-кароткахвалевы, які лабіўся сувязі абсалютна з усімі краінамі. У яго актыве — каля дзясці тысяч такіх сувязей. Пазыўны Байкузава шырока вядом у эфіры. Радыёлюбительствам П. А. Байкузаў пачаў займацца ў 1918 годзе, а з 1926 года стаў кароткахвалевым. Адзін час яго кватэра з'яўлялася літаральна штабам радыёсправітчыка і цэнтра грамадскай работы ў эфіры. Расказаюць такі вышад. Аднойчы на пазыўны байкузаўскай станцыі адукунуўся з цэнтры Еўропы «голас», які на ўсіх прызнаках належаў вялікаму майстру кароткахвалевых сувязей. Гэта аказалася чох. Размова азімалася на радыётэлефон (субсіснцыя добра веаў рускую мову). Пасля абмену прывітаньнямі і звычайнай размовы аб пазыўні чох рапшч абісчусь сваёй высокай тэхнікай і перадаў субсіснцыю грамафонную пазыўніку Байкузаў пачаў дакладна аказваць тым-жа. Чох прадаўкаў эксперыменты. Ён настраіўся на Прагу... і, транслюючы праз свой прыёмнік, «перадаў Прагу» Байкузаў на кароткіх хвалях. Байкузаў неадкладна перадаў у аказ роўны «Комітэты». Але мала гэтага. Праз некалькі мінут ён сам прыняў Прагу ў эфіры і «варнуў яе назад» сваім перадачым у кватэру радыёлюбительска. Чох быў накарон. Паўтарыць гэты-ж эксперыментам станаўля імяні Комітэты ён не змог. Дуэль у эфіры закончылася ў карысць савецкага кароткахвалевыя...

У 1928 годзе Байкузаў адным з першых падняўся на паветраным шары з

кароткахвалевай станцыяй, каб даказаць шырокай мяшчынцы прымяненна кароткіх хваляў у авіяцыі і паспяхова выкараў гэту задачу. Тав. Байкузаў быў радыём радыйёлюбитель і не меў ніякіх адносін да авіяцыі. Зарыз ён адзін з вялікіх радыёлюбительскаў нашага паветранага флота. Тав. Байкузаў—венецыйскі вяртос слапы пазыкі і ваджэння самадэстаў па радыёлюбительска. За гэраізм, працяглены ў часе бабў з белафінамі, ён унагароджан ордэнам Чырвонага Сцяга.

Радыёлюбитель з'явіўся шонамерам ў прымяненні кароткіх хваляў у Арктыцы, у авіяцыі. Яны былі намяніліся на Эльбурс, эдзілі на Чукотку, на Памір, неслі вахту на вучэбна-навучных суднах, абслугоўвалі замежны паход ях вакол Сямінаў. Яны былі ініцыятарамі прымянення уаўтракароткіх хваляў у паланары і парашуццёвай справе і штогод на ўсеазаюныя завоўныя выстаўках дэманстравалі ўсё новае і новае дасягненні, якія свелі чып аб істотнасці, энтузіязме, любві да сваёй справы, эксперыментацарскай работе, жадаці змагацца за новае вышні ў тэхніцы радзе.

Веланне радыёлюбительска, умелне прымячэння на саух — гэтыя якасці зусім абавязковы для сучаснага ваеннага радыста. І не толькі гэтыя. Радыста треба яшчэ вядзю даваць радыёпарататуру, умець быстра яе выправіць пры любой аварыі, добра ўладаць тэхнікай радзе.

Восі адзін прыклад, які казвае, як умела, з якой вытраскай і быстрай павінен прапавал ваенны радыст па ўмовах бою. На нашу частку палала банда белафінаў. Начальнік радцы Георгій Федзенко не пакінуў свайго поста тады, калі ўсходы встасілі кулі і пачаў іравацца варажыя міны. Яго радцы прапавала белафінамі. Аднойчы Федзенко заўважыў,

што ў сень пазыліся тры часты адной нэўны і два адночавыя падрэдзэнні. Чуткае вуха радыста зарызало арэаіна манера перацятч чужой радыёстанцыі. У перацятч была дабаўлена ўсёго адна ішпы пільна точка працягласцю не больш адной дзясці секунды. Але гэта было настаткова, каб зрабіць вывад. Федзенко зразу меў, што ў сень ўключыліся белафіны, у момант перавёў радцы на другую хваля, забяспечыўшы берапаніскасцю сувязі.

Радзе станаўляцца вядучым срэлкам сувязі ў сучаснай вайне. Амерыканскія афарым — «вышгарт» сучасную вайну адным толькі радзе пематчыма, але яе нелягва вытрасці і без радзе—паўтарацца ваенныя вядзюстакі ўсіх краін. Пры цяперашнім узроўні механізацыі армія патрабуеца мабілізацыя ўсіх срэлкаў сув

